

„Csak akkor születtek nagy dolgok,
Ha bátrak voltak, akik mertek”

(Ady Endre: A Tűz csiholója)

PÁLYAMŰ

A Debreceni Törvényszék illetékességi területén működő bíróságokon az elmúlt években jelentős szemléletváltás következett be. Ezen proaktivitásban testet öltő mentalitás bizakodásra ad okot a korábbi évek eredményeinek megtartása, az új kihívásoknak való megfelelés, végső soron a hatékony és időszerű ítélkezés megteremtését és tovább élését tekintve.

Pályaművemben ki kívánok térni az elkövetkező hat év terveire, melyben a kontinuitás elsősorban az elmúlt hat évben kollégáimmal elvégzett munkán alapul. Ezért a pályamű szerkezeti felosztásában az Országos Bírósági Hivatal (továbbiakban: OBH) Elnökének büntető ügyszakban is maradéktalanul érvényesülő stratégiai céljai alá rendezve az elmúlt hat év főbb eredményeit követően vázolom az elkövetkezendő időszak megvalósítandó elképzeléseit.

1. A bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék – független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek.

1.1.Ügyforgalom

Tényszerű, hogy a bíróságokra érkező peres ügyek száma évről évre csökken. 2013 évben míg 43 285 büntető- és szabálysértési ügy feldolgozása vált szükségessé, addig ezen szám 2018 évre 29 551 ügyre apadt.

Debreceni Törvényszék

Ügyforgalmi adatok

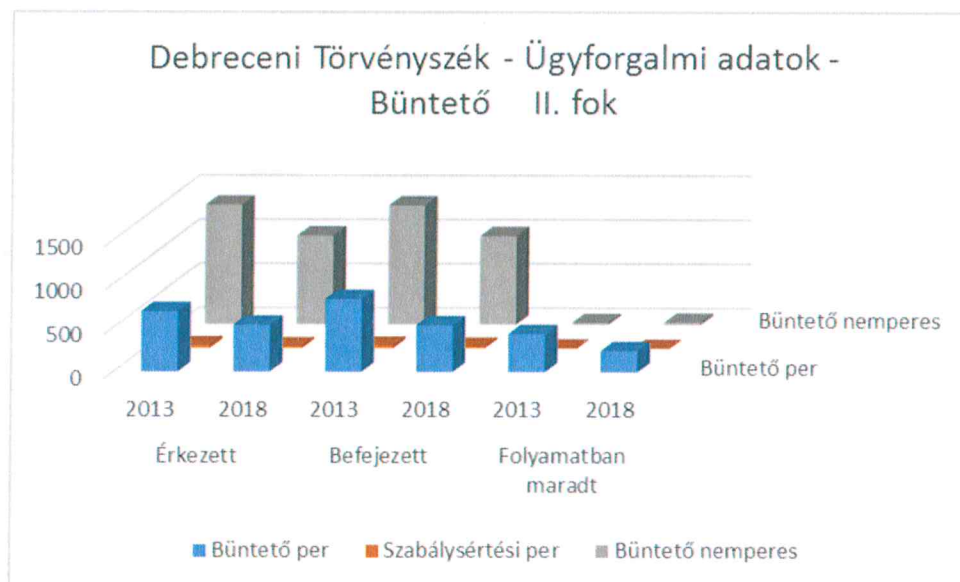
Az ügy tárgya	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018
	Járásbíróságok					
Büntető per	3 772	2 037	4 090	2 406	3 184	613
Szabálysértési per	39 513	1 559	37 533	1 596	8 088	69
Büntető nemperes ¹	3 222	3 031	3 114	2 985	238	211
Szabálysértési nemperes	268	22 924	239	22 837	61	2 704
Összesen:	46 775	29 551	44 976	29 824	11 571	3 597
Peres ügyek összesen:	43 285	3 596	41 623	4 002	11 272	682

Debreceni Törvényszék

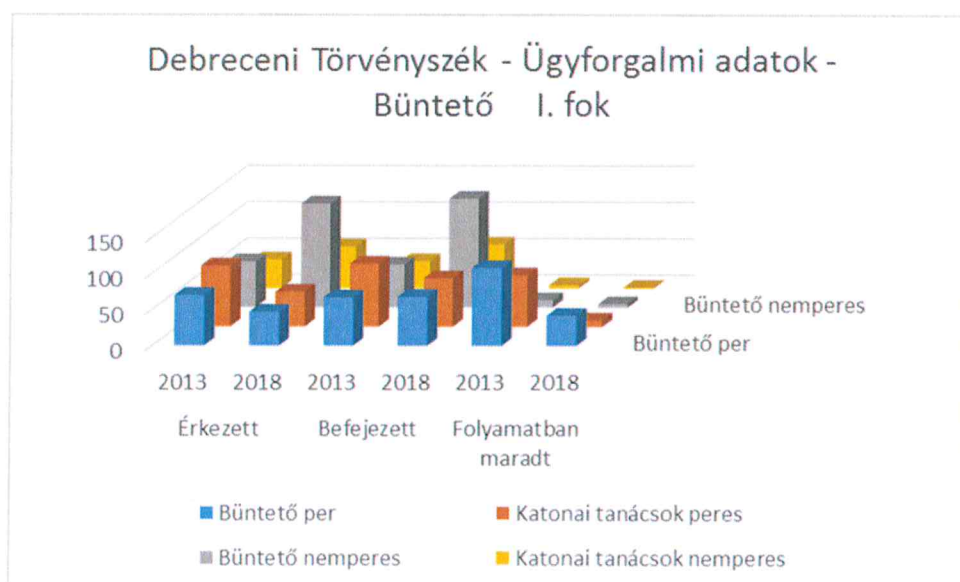
Ügyforgalmi adatok

Az ügy tárgya	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018
Törvényszék						
Fellebbezett ügyek						
Büntető per	686	534	828	531	433	242
Szabálysértési per	31	20	30	20	1	0
Büntető nemperes	1 353	1 007	1 349	1 003	20	27
Egyéb büntető ügyek ²	57	15	63	14	1	1
Összesen - peres büntető	717	554	858	551	434	242
Összesen - nemperes büntető	1 410	1 022	1 412	1 017	21	28
Mindösszesen - büntető	2 127	1 576	2 270	1 568	455	270
Első fokú ügyek						
Büntető per	70	47	67	68	108	42
Katonai tanácsok peres	84	48	87	67	71	9
Büntető nemperes ¹	63	143	59	150	10	5
Katonai tanácsok nemperes	39	57	37	60	4	1
BV ügyek ⁵	3 596	3 122	3 577	3 214	601	783
Összesen - peres büntető	154	95	154	135	179	51
Összesen - nemperes büntető+BV	3 698	3 322	3 673	3 424	615	789
Mindösszesen - büntető	3 852	3 417	3 827	3 559	794	840

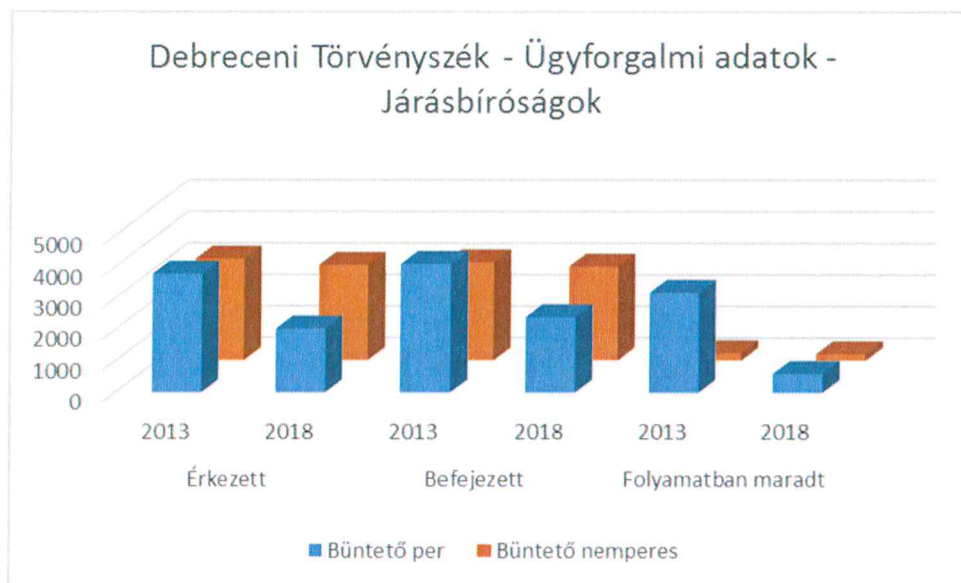
	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018
Büntető per	686	534	828	531	433	242
Szabálysértési per	31	20	30	20	1	0
Büntető nemperes	1353	1007	1349	1003	20	27

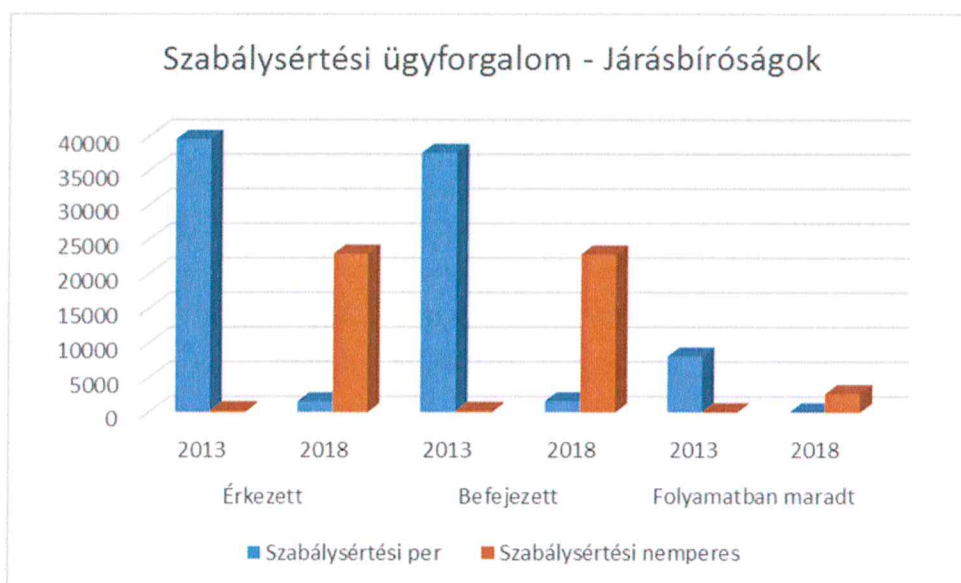
	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018
Büntető per	70	47	67	68	108	42
Katonai tanácsok peres	84	48	87	67	71	9
Büntető nemperes	63	143	59	150	10	5
Katonai tanácsok nemperes	39	57	37	60	4	1

	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018
Büntető per	3772	2037	4090	2406	3184	613
Büntető nemperes	3222	3031	3114	2985	238	211

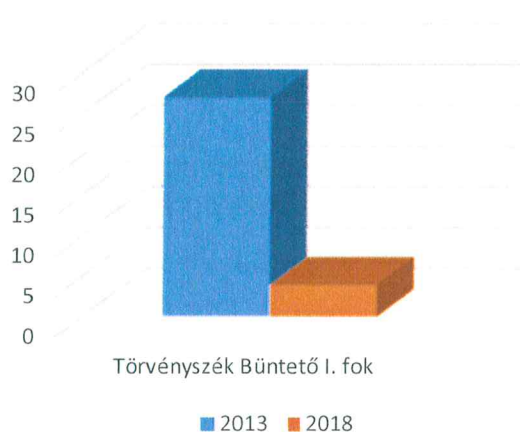
	Érkezett		Befejezett		Folyamatban maradt	
	2013	2018	2013	2018	2013	2018
Szabálysértési per	39513	1559	37533	1596	8088	69
Szabálysértési nemperes	268	22924	239	22837	61	2704

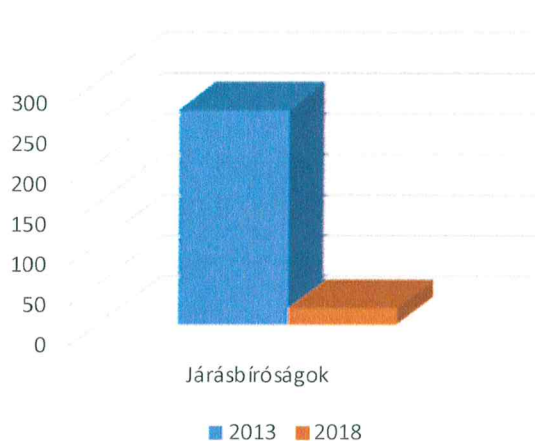
A büntető ügyszakban ítélezési tevékenységét folytató bírák proaktivitását elsőfokú ítélezésben a 2 éven túli, míg másodfokon az 1 éven túli ügyek száma, aránya és az azokban bekövetkezett változás példázza, melyet az alábbi diagrammok láttatnak.

2 éven túl folyamatban maradt ügyek						
	2013	2018			2013	2018
Törvényszék Büntető I. fok	27	4		Járásbíróságok	266	22

2 éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma

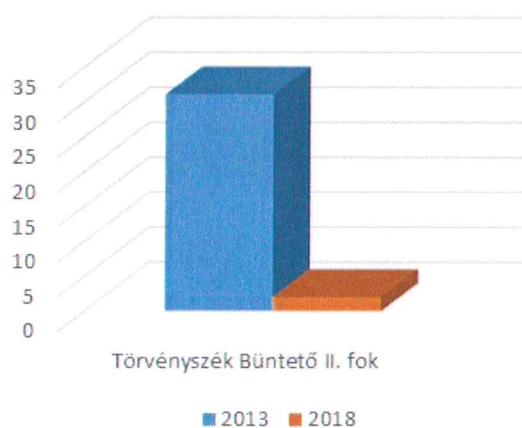

2 éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma

Éven túl folyamatban maradt ügyek		
	2013	2018
Törvényszék Büntető II. fok	31	2

Éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma

A járásbíróóságok összesített eredményeiből megállapítható, hogy büntető ügyszakban 2013 évben 8,35%-on állt a 2 éven túli ügyek aránya, mely arányszám a bírák megfeszített munkájának, több száz plusz tárgyalási nap önkéntes vállalásának eredményeként 2018. december 31. napjára 2,59%-ra csökkent. Ez azt jelenti, hogy 2018. év végére Hajdú-Bihar megye bíróságain mindösszesen 26 db ügy bírt 2 éven túli pertartammal a 2013. évben folyamatban volt 293-mal szemben.

A fenti adatokban bekövetkezett javuláshoz fogható a törvényszék első fokon végbement változás is. Hiszen míg 2013 évben a folyamatban lévő 108 ügy 25%-a volt 2 éven túli (mely 27 ügyet jelentett), addig 2018. december 31-én ez az arány 9,42%, amely ténylegesen 4 db ügyben mérhető.

A büntető másodfokú ítélkezésben ugyancsak rendkívül kedvező tendencia vált meghatározóvá. 2013-ban az ügyszakban tevékenykedő tanácsok referádájának 2 éven túli ügy is részét képezte, s az éven túli ügyek aránya 7,1% volt (31 db ügy). 2018 évben 2 éven túli pertartammal bíró ügy már nem volt, az éven túli ügyek száma pedig 2 db ügyre csökkent. (Jelen pályamű keletkezésekor a Debreceni Törvényszék másodfokú ügyszakában éven túli ügy sincsen).

Az, hogy a bírák által végzett munka mennyisége a minőségi mutatókban a legcsekélyebb hanyatlást sem eredményezte, a hatályon kívül helyezések arányának tükrében érdemes vizsgálni.

	Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb		Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
2013	271	487	32	38	2018	176	324	16	15

	Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb		Helybenhagyás	Megváltoztatás	Hatályon kívül helyezés	Egyéb
2013	18	22	3	1	2018	17	36	3	2

A fenti diagrammok jól mutatják, hogy a másodfokon elbíralt büntető peres ügyek úgy a járásbíró-ság-törvényszék, mind törvényszék-ítélőtábla viszonylatában kedvező képet jeleznek.

Járásbíró-ság-törvényszék viszonylatában 2013 évhez képest 50%-kal csökkent a hatályon kívül helyezések száma, mely arányszámokat tekintve azt jelenti, hogy a 2013-ban sem magas 3,99%-ról 2018 év végére 3,39%-ra esett ezen kategóriába tartozó ügyszám, mely ténylegesen 18 db ügyet érintett. Ha mindezt összevetjük azzal, hogy az elmúlt 6 év mindegyikében több ügyet fejeztünk be, mint amennyi érkezett, a büntető ügyekben ítélező tevékenységet folytató bírák számára ez elismerést érdemel.

Ez a teljesítmény csak úgy volt elérhető, hogy mind a tárgyalási napok számában, mind a tárgyalásra kitűzött és tárgyaló ügyek számában a Debreceni Törvényszék büntető bírósági országos átlag felett teljesítettek és teljesítenek.

2018 év leglátványosabb eredményei ebben a körben a másodfokú tanácsoknál jelentkeztek. 2017 évben eredményességet tekintve országos viszonylatban a másodfokú ítélezés az első helyet szerezte, mely „a Szolgáltató Bíróságokért!” programban meghirdetett hosszabb pertartamú ügyek feldolgozásában, valamint a „Fenntartható fejlődés 1-2” programokban mérhető. Ezen eredménnyel a Debreceni Törvényszék büntető másodfokú tanácsai Hajdú-Bihar megye bíróságait tekintve a programok zászlós hajóinak számítottak.

Itt szükséges kiemelni, hogy 2018. július 1. napján hatályba lépett az új eljárási Kódex, mely szükségszerűen járt együtt jogértelmezési problémákkal, melyek megoldása, illetőleg az új törvény készségi szintű alkalmazása nem vitásan az időszerű ítélezésnek – legalábbis a kezdeti időkből – inkább gátja, mint segítője volt.

Tervek:

Az ismertetett adatok tükrében 2019 évtől is elvárásként fogalmazható meg az új Büntetőeljárási törvény által biztosított, az eljárások gyorsítását célzó megoldások felszínen tartása, kiegészülve az elektronikus kapcsolattartás adta lehetőség maximális kihasználásával.

Külön kiemelés érdemel a „Via video” projekt keretében kiépített távmeghallgatási rendszer egyre szélesebb körben történő alkalmazása, mely eszköz az időszerűségi mutatók további javulásán túlmenően a bíróság szolgáltató jellegének erősítését is segíti. Ennek érdekében a törvényszék elnöke által megalkotott intézkedési terv alapján ajánlást dolgoztam ki, segítő az azt használó bírák, titkárok munkáját. Aktualitása miatt a gyakorlati bemutatók után a kollégiumi ülés témája is, és folyamatos az egyeztetés a társhatóságokkal.

Rövid távú tervként az aktuális ügyforgalmi helyzet tükrében – elsősorban BIIR alapú - vizsgálatok elrendelésével kell a kedvezőtlen irányú tendenciákat feltárni és megoldási javaslat nyújtásával a szükséges intézkedéseket megtenni.

Hosszú távú tervként az eredmények megtartása fogalmazható meg. Ez jelenti egyrészt járásbírói szinten is a 2 éven túli pertartammal bíró ügyek számának (arányának) minimalizálását. Eszerint a megismételt eljárásokat ide nem értve a Debreceni Törvényszék illetékessége alá tartozó járásbírói szinten 2 éven túli üggyel a bírónak dolgoznia ne kelljen, míg törvényszék első fokon kívánatos ezen pertartammal bíró ügyek 5% alá csökkenése.

Másodsorban a másodfokú ítélezésben az éven túli ügyek felszámolása mellett – egyezően a Debreceni Törvényszék elnökének hosszú távú céljaival – a 6 hónapon belül befejezett ügyek arányának növelését tűzöm célul.

A mennyiségi mutatók javítása mellett nem felejtkezhetünk meg a minőségi mutatók további pozitív elmozdulásának irányától sem. Ennek érdekében – amennyiben ezt az ügyforgalmi adatok lehetővé teszik – támogatandó, hogy a járásbírói bírák a törvényszéken, a törvényszéki bírák a Debreceni Ítéltáblán és/vagy Kúrián szerezzenek felsőbb bírósági gyakorlatot azon túlmenően, hogy folytatni szükséges a tudástár bővítését a törvényszéki és ítéltáblai másodfokú határozatok gyűjteményével.

1.2. Munkateher

A bírói munkateher csökkentése, illetőleg arányosítása 2013 előtt is elvárásként fogalmazódott meg a bíróságok vezetői felé, azonban a jelölt évben az aránytalan munkamegosztás már valóban tarthatatlan helyzethez vezetett.

Járásbírói szinten – de elsősorban a Debreceni Járásbíróságon – már általánosnak volt tekinthető, hogy az ügyelosztás a munkateherben jelentkező jelentős eltérésekhez vezetett és okkal lettek egyre hangosabbak azok a jelzések, melyek e rendszert kritikával illették. Világossá vált, hogy gyökeres változtatás szükséges, melynek első lépcsője a szabálysértési ügyintézés teljes spektrumát érintette, továbbá büntető ügyszakban a tárgyalás mellőzésével meghozható végzések keretében hatáskör átcsoportosítás történt, melynek lényege volt a bírósági titkárok bevonása e munkának a végrehajtásába. Szükség volt ehhez az OBH Elnökének azon

intézkedésére, mellyel az engedélyezett titkári létszámot jelentősen növelte. Ennek eredményeként ma már a Debreceni Törvényszék járásbíróságain kizárólag titkárok végzik azokat a feladatokat, melyeket ők is elláthatnak, és a székhelyi járásbíróságon külön specializálódott a központosított szabálysértési csoport, ezzel tovább koncentrálna az ebben az ügycsoportban jelentkező feladatokat megvalósítva a kompetencia alapú munkavégzést.

Az országban az elsők között került sor a **szabálysértési gyorsított** ügyek Debreceni Járásbíróságra való központosítására, és minthogy érzékelhető volt az egységes joggyakorlat kialakulása, 2015. március 1. napjától minden meghallgatást és tárgyalást nem igénylő szabálysértési ügyet a Debreceni Járásbíróság titkárai bírálják el. Ezáltal a vidéki járásbíróságokon felszabaduló titkári munkaerő más feladatokra átcsoportosíthatóvá vált. A szabálysértési ügycsoportban ezen szerkezeti változást követően egy egységes, és ma már országosan meghatározó jogalkalmazási gyakorlatról beszélhetünk.

A szabálysértési titkárokat érintően a „Debreceni-modell” szignálási rendszerét akként alakítottuk ki, hogy az Sze., Szk., Szpi. ügyeket tanácsnökként, érkezési sorrendben egyenlő számában, míg a Szpá-s ügyeket ügyeket kötegelve, ötvenessével kapják egyenlően a titkárok. Kivételt az ún. „balesetes” közlekedési szabálysértési ügyek jelentenek, melyek kettes szorzóval kerülnek figyelembe vételre.

A befektetett energiák eredménye, hogy a Debreceni Törvényszék ebben az ügycsoportban olyan szakmai elismerést vívott ki magának, hogy az OBH Elnöke törvényszékünket jelölte ki az ország **szabálysértési** szakmai problémáinak **koordinálására**.

Vezetőtársaimmal közös gondolkodás eredményeképpen kimunkáltuk és folyamatosan bővítettük, rendszerszintűvé alakítottuk a „**Debreceni-modell**” néven ismertté vált, a hatékonyság növelése érdekében kidolgozott intézkedési csomagot. Megalkotásának célja az volt, hogy a kiszámítható és átlátható ügyelosztással, a bírót támogató ellenőrzésekkel, motiválással és folyamatos belső kommunikációval, visszajelzéssel a bírói függetlenség sérelme nélkül teremtsük meg az egyenlő munkateher-viselést, mindemellett biztosítsuk az optimális munkaerő elosztással az ítélezés időszerűségét és hatékonyságát. A „Debreceni-modell”-el kapcsolatosan a szignálás és az ellenőrzés fontosságát a munkateher szempontjából mindenképpen szükséges kiemelni, hiszen ezek következetessége alapozza meg a rendszert.

A „Debreceni-modell” bevezetésére 2014 januárjában elsőként a Debreceni Járásbíróság büntető ügyszakában került sor, majd látva a modell működőképességét és a statisztikai adatok által is visszaigazolt eredményességét az bevezetésre került a fentebb leírt módon a Debreceni Járásbíróság szabálysértési ügyszakában, majd a törvényszék elsőfokú ítélezésében is.

A büntető ügyszakban dolgozó kollégáim megfeszített munkatempójának, önkéntes alapon szerveződött, a kötelező tárgyalási hatánapokat több száz nappal túlvállaló hozzáállásának köszönhető eredményességünket a központi igazgatás is felkarolta. Az **OBH Elnöke** 44/2015.(I.28.) OBHE. számú határozatával 2015. február 1. napjától 2016. január 31. napjáig terjedő időre, majd ezen időtartamot 2016. július 31. napjáig meghosszabbítva a büntető ítélezés területén az időszerűséget, az arányos munkaterhelést és a minőségi ítélezést szolgáló igazgatási módszerek és munkafolyamatok számba vétele és összefoglalása céljából létrehozta „**A büntető ítélezés időszerűsége**” **munkacsoportot**. A munkacsoport tevékenységének eredményeként megszületett az egyenlő munkaterhet biztosító rendszer módszertani leírása, mely alapját képezte a „Debreceni-modell” más bíróságokon való bevezetésének is.

A modell 2017 szeptemberében vált teljessé, minthogy a másodfokú ítélkezésben – a tanácselnökök bevonásával és egyetértő támogatása mellett – is kidolgozásra, majd bevezetésre került, melyet az OBH Elnöke által létrehozott „Be. hatályosulását támogató” munkacsoport is megvitatott 2018 novemberében és döntött ajánlásként való közzétételéről.

Hangsúlyozom: a modell kidolgozásához és hatályba lépéséhez elengedhetetlen volt a bírósági vezetők és a bírák együttműködése, tenni akarása, külön kiemelve a Debreceni Törvényszék elnökének, elnökhelyettesének, illetőleg a Debreceni Járásbíróság igazgatási vezetőinek támogatását ezen új rendszer bevezetéséhez.

Tervek:

Kétségtelen, hogy az egyenlőségalapú munkateher megteremtése eredményeként a bíró önként törekszik a naprakészségre, mellyel hozzájárul a hatékony és időszerű ítélkezéshez. Ehhez a 2018. július 1. napján hatályba lépett új Be. Kódex a legteljesebb mértékben megadta a jogszabályi alapot is az addig ismeretlen megoldások alkalmazhatóságával (előkészítő ülésen történő befejezés; a vádlott tárgyaláson való jelenlétének koncepcionális alapokon nyugvó megváltoztatása; korlátozott felülbírálat lehetősége; stb).

Hosszú távú cél azonban az **ideális munkateher megteremtése**. Az elmúlt évek tapasztalása nem hagyott kétséget afelől, hogy a korábbi, feltöltés alapú munkateher (aki több ügyet fejezett be, az többet is kapott, aki kevesebbet, az kevesebb üggyel gazdálkodhatott) demotiváló volt, a vezető részéről kisebb kockázattal is járt azzal, hogy a legjobb képességű bírakat terhelte, a kevésbé jókat kímélte, a bírakat pedig az ellenőrzések kijátszására ösztönözte. E teljeskörű ellenőrzés az igazgatási kapacitás jelentős részét lekötötte, a retorzió kilátásba helyezése ugyanakkor rossz munkahelyi morált teremtett.

A modell alapvetése, hogy a többség által elfogadott szempontok szerinti indikátorokat alkalmazzuk. Az ekként igazságos és bizalomra épülő konstrukció átlátható, motiváló, hiszen aki többet, gyorsan, hatékonyan fejez be, több időt tud fordítani szakmai fejlődésére, ideálisabb lesz a munka és a magánélet egyensúlya is. Ebben a rendszerben a bírák nagyobb önállósággal, egyéni felelősséggel dolgozhatnak, ezáltal a bírói függetlenség is maradéktalanul érvényesül, ugyanakkor a gyengébben teljesítő kollégák támogatása sem marad el. Természetesen ezen utóbbi csoportba tartozó kollégák éppen az egyéni felelősség kidomborodása okán amennyiben hozzáállásukon nem változtatnak, nem maradhat el felelősségre vonásuk sem, a fokozatosság szem előtt tartásával.

Az ideális munkateher tehát magában foglalja azt a kiegyensúlyozottságot, amely a munka és magánélet közötti egyensúlyt teremti meg, ezzel járulva hozzá a hatékony és időszerű ítélkezés fundamentumához.

1.3. Az értékelések gyakorlata

Az elmúlt évek megfeszített munkájának köszönhetően 2018 évre elértük büntető ügyszakban is, hogy valamennyi kollégám aktuális minősítéssel, értékeléssel rendelkezik. Nem csekély szerepe van e pozitív változásban vezetőtársaimnak (tanácselnökök, igazgatási feladattal megbízott bírák),

akik ítélkezési tevékenységük mellett vettek részt a minősítések terén 2013 évben még jelentős lemaradás feldolgozásában.

Az értékelések során nagy hangsúlyt fektettem a tanácselnöki feljegyzések általánosítható tapasztalatainak megosztására is, akár kollégiumi ülése keretében, akár egyénileg, motivációs eszközként is támaszkodva a tanácselnökök által arra érdemesnek tartott „jó gyakorlat”-okra.

Tervek:

Az elmúlt években megvalósult a tanácselnöki feljegyzés adatlappal való kitöltése és elektronikus úton hozzáférhetővé tétele, azonban az ismertetés szóbeli megtartását a jövőben is kívánatosnak tartom. E körben nem lehet nem azonosulni a Debreceni Törvényszék elnökének azon elképzelésével, hogy az értékelő megbeszélések tematikáját protokoll szintű szabályozottsággal határozta meg, mely ugyancsak az értékelt kolléga megnövekedett szerepét hangsúlyozza az önértékelés előtérbe helyezésével. Ez további lehetőséget teremt az értékelt bíró szakmai fejlődéséhez a fejlesztendő területek direkter meghatározásán keresztül.

1.4. Szaktanácsadó bírák és titkárok büntető ügyszakban

A Debreceni Törvényszék 2018 évben büntető ügyszakban egy fő szaktanácsadó bíróval és egy szaktanácsadó titkárral büszkélkedhetett.

A szaktanácsadó bírák az elmúlt évek kialakult gyakorlata szerint részt vesznek a kollégiumi üléseken és évi – illetőleg szükség szerinti – rendszerességgel számolnak be a kollégiumnak nem csupán saját saját szaktanácsadói tevékenységükről, hanem azokról az Európai Bírósági döntésekről, melyek a magyar bírói gyakorlatba is be kell, hogy épüljenek. Emellett szaktanácsadóink oroszánrészt vállalnak a Debreceni Törvényszék büntető igazságszolgáltatásával összefüggésben működő nemzetközi kapcsolataink ápolásában.

Tervek:

A jövőben is támogatni kívánom szaktanácsadóink eddig kialakult gyakorlat szerinti tudásmegosztását úgy a kollégiumi üléseken, szakmai napokon, illetőleg egyéb rendezvényeken a rendelkezésemre álló igazgatási eszközökkel, illetőleg szakmai iránymutatással.

2. Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás bírákat érintő aspektusát a korábban már kifejtett egyenlő munkateher elosztás körében vázoltam.

A szabálysértési ügyszakban dolgozó bírósági titkárok vonatkozásában mindig is törekedtem arra, hogy azon titkárok számára, akik a bírói pulpitus felé továbblépési szándékkal dolgoznak, minden lehetőség biztosítva legyen az arra való felkészüléshez. Ezért azon titkárok számára, akik ezt szabálysértési ügyszakban végzett munkájuk mellett igénylik, beosztásra kerülnek bírák mellé. Tekintettel arra, hogy a Debreceni Törvényszék vezetése bírói munkára történő felkészülés támogatását prioritásnak tekinti, a Debreceni Törvényszék illetékességi területén dolgozó bírósági

titkárok peres gyakorlati képzéséről 2018-ban elnöki rendelkezés is született, mely elnöki rendelkezés tervezetének kidolgozásában részt vállaltam.

2018 év második felében – az új eljárási Kódex hatályba lépésétől kezdődően – ugyancsak megoldandó feladatként jelentkezett a 2017. évi XC. törvény 13.§ (3) bekezdésében körülírt, **három hivatásos bíróból álló tanácsok** működésének zavartalan biztosítása. E körben kollégiumvezetői intézkedést hoztam részletes eljárásrendet meghatározva ebbe az ügykategóriába tartozó tárgyalások zavartalan lebonyolítása érdekében.

Tervek:

A jelenlegi rendszer továbbvitele mellett továbbra is szükséges az ügyforgalmi adatok szoros figyelemmel kísérése, távollévő kollégák pótlására protokollok, kollégiumvezetői intézkedések kidolgozása, melynek tükrében javaslatként a Debreceni Törvényszék elnökének bírák igény szerinti indokolt kirendelésére annak érdekében, hogy nem csupán adott bíróságon belül, hanem a Debreceni Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok és a törvényszék közötti munkateher-arányosítás a jövőben is adott legyen.

2.1. Az elektronikus eljárások, ügyvitel

Az elmúlt évek során e-per kapcsolattartóként magam is, de a Debreceni Törvényszék informatikai osztályának munkatársai is kiemelt figyelmet fordítottak a Büntetőeljárási törvény elektronikus kommunikációjára vonatkozó szabályok hatályba lépésével összefüggében a büntetőeljárásokat érintő elektronikus kapcsolattartásra való eredményes felkészülés feltételeinek biztosítására, a távmeghallgatási végpontok országos szintű kiterjesztésének megvalósítására, majd az e-kapcsolattartást előíró jogszabályok hatályba lépésétől kezdődően e rendszerek zökkenőmentes működésére.

2016 őszétől kezdődően számos oktatás keretében – mely az elméleti alapok elsajátításán túl gyakorlati képzést is magában foglalt – került feldolgozásra büntető és szabálysértési ügyszakot érintően az eljárások elektronizálásával kapcsolatos szabályrendszer. E-per kapcsolattartóként valamennyi, az OBH által szervezett szakmai napon, gyakorlati bemutatón részt vettem, az ott elhangzottakról írásbeli, illetőleg kollégiumi üléseken szóban összefoglalót készítettem, kollégiumvezetői intézkedést, ajánlásokat hoztam az egységes gyakorlat kialakítása érdekében.

A Debreceni Törvényszék elnöke által életre hívott „**Büntető e-per munkacsoport**” vezetőjeként az elektronikus ügyvitellel kapcsolatosan felmerült problémák feltárását a hivatásrendek képviselőivel tartott rendszeres üléseken is megvitatjuk, megoldási javaslatokkal is élve az e-per kapcsolattartó kollégáim, illetőleg a bírák, titkárok irányába.

Az elektronikus kapcsolattartás, továbbá a távmeghallgatással kapcsolatban igyekszem az írott, illetve elektronikus sajtó rendelkezésére állni, melynek keretében úgy az országos, mint a helyi médiában részletekbe menően vázoltam a bíróság által elvégzett munkáról, illetőleg kapcsolattartás ezen formájának előnyeit.

Tervek:

A folyamatos szakmai egyeztetéseket a bíró kollégákkal, illetve a társhatóságok képviselőivel továbbra is elengedhetetlennek tartom annak érdekében, hogy az elektronikus eljárások meghonosítása, az ügyvitel alkalmazása ne nehézséget, hanem előnyt jelentsen a jobb időkihasználás, a gyorsabb és hatékonyabb ügyintézés megteremtődésével.

Ezen túlmenően e-per kapcsolattartóként továbbra is részt kívánok venni valamennyi, az elektronikus ügyvitellel kapcsolatos központi programon, tekintettel arra, hogy a helyi szinten fellépő problémák megfelelő kezelése elképzelhetetlen más törvényszékekkel, illetve az OBH-val történő egyeztetés nélkül.

3. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

A pályamű fentebb írt részében részletesen foglalkoztam az elektronikus kapcsolattartásra való felkészüléssel, illetőleg annak alkalmazása során felmerülő nehézségekkel, továbbá a távmeghallgatás „üzembe állításának” megtörténtével. Nyilvánvaló, hogy ezen munka elvégzése során számos alkalommal kerültem kapcsolatba a Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalával, mely kapcsolatot szoros és példaértékű együttműködés jellemzett az elmúlt években. Ennek is köszönhető, hogy 2018 évben azon bíró kollégák, akik kedvet és elhivatottságot éreztek az ún. **beszédfelismerő rendszer** kipróbálásához, illetve használatához, megtehették, hiszen a Debreceni Törvényszék 55 db eszközt vásárolva, azt biztosította számukra.

Tervek:

A távmeghallgatási végpontok bővülése az együttműködés zökkenőmentes voltát igényli, akárcsak a bűnjelkezelés korábbiakban tervezett központosítása, melynek megvalósulása tényleges aktuális feladatok alól mentesíthetik a bíróságokat, azonban az átadás-átvétel végbemenetele nem kis feladatot jelentene a bírósági vezetők és a gazdasági hivatalok oldalán, mely csak egy átgondolt és tervszerű folyamat eredményeként lehet sikeres törvényszéki szinten.

4. Bírósági integritás

A Debreceni Törvényszéken, valamint az illetékessége alá tartozó járásbíróságokon a vezetők, az integritás-felelős és helyettesének feladatát képezte annak láttatása, hogy saját és szervezeti védelmünk érdekében van szükség új típusú és konkrét szabályok megalkotására, alkalmazására. Erre tekintettel a Debreceni Törvényszék elnöke kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a bíróságok dolgozói **hivatásetikai és antikorrupciós témájú képzések** keretében kapjanak felvilágosítást az integritási eljárások gyakorlati tapasztalatairól, melynek túlmenően e-learninges tananyagban és oktatásokon történt meg annak tudatosítása, hogy személyüket és hivatásukat is védi az őket ért sérelmek, fenyegetések, becsületüket sértő cselekményüket sértő cselekmények esetén az OBH elnöki utasítás.

Az integritásfelelős 2016 évtől kezdődően, az éves munkaterv szerint látja el feladatát, a kollégák pedig ma már megszokott rendben tesznek eleget bejelentési kötelezettségeiknek.

Panaszügyintézés kapcsán hangsúlyozni szükséges, hogy törvényszéki szinten büntető-, illetőleg szabálysértési ügyszakot érintően több évre visszamenően minimális a panaszok száma (évente átlagosan 8-10 db), melynek csupán elenyésző töredéke tekinthető alaposnak. Ez az arány

megnyugtató abból a szempontból, hogy kollégáim lelkiismeretesen, adott esetben empatikusan látják el feladataikat azzal együtt, hogy az alaposnak minősülő beadványok az egyéni felelősségen túl szervezeti, rendszer szintű hibákra is rávilágíthatnak.

Tervek:

A jövőben is szükséges anonim integritási felmérést végezni, melynek kiértékelése irányt szabhat az e téren történő továbblépést tekintve. A panaszügyintézés kapcsán törekedni fogok a jövőben is a közérthető és informatív közlésre, megfogalmazási módra annak érdekében, hogy a panasszal hozzám forduló ügyfél úgy érezze, valóban meghallgatták, és amennyiben szükséges, gyors intézkedéssel orvoslást nyert problémája.

5. Bírószághoz való hozzáférés

A büntető bíróság és az állampolgárok rendkívül fontos kapcsolódási pontjaként a Debreceni Törvényszék élen járt a **tanúgondozói rendszer** életre hívásában. Az elmúlt évek alatt a tanúgondozói rendszerből hálózat került kiépítésre, és jelenleg már a Debreceni Törvényszék illetékessége alá tartozó valamennyi járásbíróságon dolgozik tanúgondozó. Munkájuk fontosságát mutatja, hogy 2018-ban 783 ügyfél kért segítséget tőlük e-mailben, telefonon, írásban vagy személyesen.

Büntető ügyszakot érintően hangsúlyos a tanúgondozás szerepe, hiszen a megkeresések több, mint 2/3 részében kollégáim büntető, illetve szabálysértési ügyeket tekintve nyújtottak segítséget.

A **megkeresések intézése** kapcsán magam is fontosnak tartom hogy jogkereső állampolgárok a lehető legrövidebb idő alatt magas színvonalon kapjanak tájékoztatást, melyre figyelemmel részt vettem valamennyi, tanúgondozást érintő konferencián és a Debreceni Törvényszéken megtartott tanácskozások alkalmával tájékoztatással éltem elsősorban az új Büntetőeljárás törvény hatályba lépésével kapcsolatosan felmerülő értelmezési problémák megválaszolásában, adott esetben iránymutatást is adva a tanúgondozó kollégák számára a jogszerű eljárást tekintve, kiemelten az időközben hatályba lépett GDPR szabályozásra is.

Munkavégzésem során igyekeztem hozzájárulni, hogy a Debreceni Törvényszék saját honlapja aktuális információkkal legyen feltöltve folyamatosan.

A bírósághoz való hozzáférések további módja a **gyermekközpontú igazságszolgáltatás** is. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a gyermekkorú személyek akár terheltként, akár valamely bűncselekmény elszennvedőiként különleges bánásmódot, a bírák részéről speciális felkészültséget igényelnek. Ezen elvárások gyakorlatban is megnyilvánuló kiteljesedéseként a Debreceni Törvényszék elnöke számos intézkedést tett – együttműködési megállapodások kötése a gyermekmeghallgató szobák számának növelése érdekében, munkacsoport létrehozása a gyermekközpontú igazságszolgáltatás hatékony érvényesülése érdekében – mely kezdeményezéseket magam is szorgalmaztam, csakúgy, mint azt, hogy a Debreceni Törvényszék oktatási programjában immár több évre visszamenően hangsúlyos ezen témával kapcsolatban szervezett oktatások, szakmai napok megrendezése.

Itt kívánom kiemelni a Debreceni Törvényszék és az Emberi Erőforrások Minisztériuma Debreceni Javítóintézete Növendékügyi Hivatal között 2016. november 29. napján létrejött együttműködési megállapodást, melynek célja, hogy a **javítóintézetben** lévő első büntényes fiatalkorúakkal a

bíróági eljárás menetét megismertesse, melyen keresztül a hasonló bűncselekmények miatt foglyosított fiatalok minél hamarabb tudják felméri tettük súlyosságát és szembesüljenek annak várható következményeivel. A megállapodás lehetőséget teremt arra, hogy a Debreceni Járásbíróság, mint fiataalkorúak bírósága, avagy a Debreceni Törvényszék, mint másodfokon eljáró felsőbb bíróság évente két alkalommal a javítóintézetben tarthasson kihelyezett tárgyalást, nyilvános ülést. A javítóintézet vezetőjének, illetve ott nevelőként dolgozó tanárok által tett reflexiók abszolút pozitívak, oly annyira, hogy pedagógiai hatásuk okán az intézet nevelési tervébe ezen tárgyalások, nyilvános ülések beépítésre kerültek.

A bírósághoz való hozzáférés harmadik pillérének a **sajtóval** történő kapcsolattartást tekintem. Aligha férhet kétség ahhoz, hogy az elmúlt években egyre inkább a büntető igazságszolgáltatás jelenti a bíróságok arcát, hiszen a különböző híradások, riportok jelentős többsége büntető ügyek feldolgozásáról, azokról való beszámolókról szól.

Éppen ezért az elmúlt években több kollégiumi ülésnek képezte napirendjét a bíróság és a sajtó kapcsolata, a sajtó „tárgyalótermi” jogairól történő konzultáción keresztül a bírakkal szemben megfogalmazott elvárásokig. Vezetőtársaimmal, illetőleg a Debreceni Törvényszék sajtószóvivőjével és sajtótitkárával tettük ezt annak érdekében, hogy a bírák és a titkárok megtanulják rutinosan kezelni a nyilvánosság jelenlétét, továbbá a sajtó jelenlétét a tárgyalóteremben.

A tájékoztatások pontossága és hitelességének javítása érdekében a Debreceni Törvényszék elnöke 2017-ben elindította a „törvényszéki tudósító képzést”, melynek keretében a Büntetőeljárás törvény új rendelkezéseiről, továbbá a gyermekkorú terheltek, illetve tanúkat érintő változásokról előadás tartásával magam is hozzájárultam a sajtó felkészítéséhez az új eljárásrendet tekintve.

Tervek:

A tanúgondozók tevékenységét a már bevált gyakorlat szerint továbbra is támogatni kívánom, részt vállalva szakmai programokon való részvételemmel akár előadóként, akár konzultációs joggal bíró résztvevőként.

Támogatandónak tartom a gyermekközpontú igazságszolgáltatással kapcsolatosan a munkacsoport további működését, fókuszban a bírák felkészítésével a gyermekkorú személyekkel történő kapcsolatba kerülésük zökkenőmentes és eredményes előmozdítása érdekében.

A sajtó képviselőinek ugyancsak meg kívánok adni minden segítséget a részrehajlásmentes, precíz, a szakmaiságot szem előtt tartó híradások növelése céljából, melynek egyik eszközeként szükségét látom a tudósítóképzés program folytatásának.

6. Képzés

Az elmúlt évek során az oktatási rendszer átfogó reformja valósult meg. Az OBH céljaként tűzött gyakorlatias és időszűrű tudást biztosító ismeretanyag átadás teljesen új szemléletet kíván meg mindenkitől. Az ún. **Új Generációs Képzés** szerinti oktatás az OBH, illetőleg a Magyar Igazságügyi Akadémia szervezésében megkezdődött, abban magam is részt vállaltam – illetve támogatom azon büntető bírakat, akik oktatóként részt vettek a képzésben -, minthogy szakmai vezetőként

kötelességem mindent elkövetni azért, hogy határozott időre kinevezett bírák, illetőleg a titkárok és fogalmazók a szükséges tudás és jó gyakorlatok ismeretében végezhesék munkájukat.

A törvényszék oktatásfelelősen természetesen nagy felelőssége van abban, hogy olyan képzéseket szervezzen, mely valóban hasznosítható tudást ad a hallgatók számára, azonban az igények felmérésében, illetőleg az oktatandó ismeretanyag szükségességét tekintve a szakmai vezető felelőssége sem csekély, melyhez elengedhetetlen a folyamatos információ csere és együttműködés, mely a Debreceni Törvényszéken adott.

Tervek:

Amennyiben igény mutatkozik munkámra, oktatóként továbbra is közre kívánok működni a fogalmazók, titkárok, illetőleg a kisebb tapasztalattal rendelkező bíró kollégák szakmai felkészítésében országos és helyi szinten is. A Debreceni Törvényszék, illetőleg a Debreceni Ítéltábla oktatásfelelősével a jövőben is szoros együttműködésre törekszem, munkájukat segíteni kívánom.

Zárszó:

Reményeim szerint a pályaműben be tudtam mutatni azt az irányt, amelyen kollégáimmal, vezetőtársaimmal 2013 évtől kezdődően elindultunk és haladunk, és amely iránytól továbbfejlődési lehetőséget látok magam előtt az elkövetkezendő hat évre.

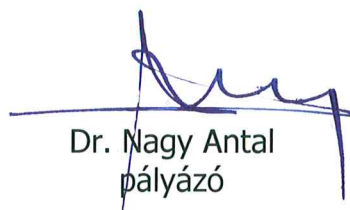
Az elmúlt hat év tapasztalatai megerősítettek abban, hogy kizárólag határozott és következetes vezetői magatartással lehet eredményt elérni, melyhez elengedhetetlen valamennyiünk tenni akarása, az együttműködés, hiszen sikerünk a bíróság, a bírák közös sikere.

Amennyiben pályázatom eredményes lesz, annak a rendszernek a további működtetéséhez kívánok hozzájárulni, amely a „Debreceni-modell”-ként született, vezetőtársaim, kollégáim elhivatottságának köszönhetően évről-évre megújulni volt képes, hozzájárulva az abban dolgozók, végső soron az igazságszolgáltatás megbecsültségéhez.

Ezúton is szeretném megköszönni kollégáim elmúlt hat évben nyújtott közvetlen vagy közvetett szakmai és emberi támogatását.

Munkámat a fentiek szerinti hozzáállással, a pályaműben írtak szellemében kívánom a jövőben is folytatni, amennyiben ahhoz munkatársaimtól és az OBH Elnökétől a szükséges bizalmat megkapom.

Debrecen, 2019. március 12.

Dr. Nagy Antal
pályázó